NAM THỨ MƯỜI BAI. – SỐ THỨ 2304 MỖI SỐ : 5 XU NGÀY THỨ SÁU 21 NOVEMBRE 1930

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1076

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Fondateur : F.H. SCHNEIDER
Directeur : VƯƠNG-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse Télégraphique : TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 156

Toutes les lettres et communications pour la rédaction doivent être adressées au Directeur
36 bis, Rue du Coton, Hanoi

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

ANNONCES
Une insertion. ... 0$15 la ligne
Réclame dans la 1re page. ... 0$30 la ligne
Annonces judiciaires et légales. ... 0$20 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Mấy điều sửa-đổi trong bộ học-chính tổng-qui

IV

Nha Học-chính Đông-pháp đặt ra hai hội-đồng soạn sách và duyệt sách theo cách thức đã nói trong bài trước thật là phải lắm, vì sách quốc-văn của ta xuất bản trong mấy năm nay, là sách tiểu-thuyết lăng nhăng thì nhiều mà sách có thể dùng làm giáo-khoa thì rất hiếm. Và những nhà có thể làm sách giáo-khoa được thì phần nhiều quanh năm lại mắc bận về công việc của mình, không mấy ai có thì-giờ rảnh mà dùng vào việc soạn sách được, chứ cũng không đến nỗi là bói không ra các nhà trước-thuật đâu. Ở các nước tiên-tiến như bên Âu Mỹ và cả đến Trung-hoa, Nhật-bản nữa, sách giáo-khoa xuất bản ra đã thành rừng rồi thì việc soạn sách nhà-nước không phải lo đến nữa, mà chỉ thuộc về cái chức-vụ của các nhà sư-phạm thôi, Nhà-nước chỉ việc tìm ở trong cái rừng ấy mà lựa lấy những sách nào vừa tầm cho con trẻ học thì chuẩn dụng. Ở nước ta bây giờ, nếu không đặt ra một hội-đồng vĩnh viễn trông nom về việc soạn sách thì có lẽ còn lâu mới có sách học cho các trường Sơ-đẳng. Song cứ một điều ta xem ra khi không hợp lẽ tự nhiên là nghị-định thiết lập ra hội-đồng soạn sách bắt phải khởi thảo bằng Pháp văn, đưa trình hội-đồng duyệt sách ý rồi bấy giờ mới đem dịch ra quốc-văn cho các trường học. Như thế thiết tưởng không phải là một cách tận thiện, vì rằng các ông khởi thảo sách học, trừ ra ông hội trưởng không kể, đều là người Nam cả, cho dầu Pháp-tự các ông thông đến đâu chăng nữa, nhưng trong lúc soạn sách cũng không nghĩ tưởng ngay bằng tiếng Pháp mà tất phải nghĩ bằng tiếng Nam, là cái lẽ tự nhiên vậy. Nay nhà nước đã công-nhận cho quốc-ngữ làm thứ chữ dùng để dạy các môn học trong ba lớp dưới thì sách soạn bằng quốc-ngữ phải cho thông hoạt mới được, mà muốn cho thông hoạt thì chỉ bằng khởi thảo ngay bằng quốc-ngữ, chứ khởi thảo bằng chữ Pháp rồi sau mới dịch ra quốc-ngữ thì làm thế nào cũng mắt cái tinh thần đi. Sách học làm như thế chẳng qua vẫn là sách dịch mà thôi, tức cũng như mấy quyển luân-lý, tập đọc và chi chi nữa đã xuất bản từ mấy năm về trước đó. Nay muốn cho những sách của hội-đồng nhà nước khởi thảo đó được là những quyển sách có giá-trị, văn quốc-ngữ không có cái vẻ ngo-ngẩn ngẩn-ngơ, giữ nguyên được cái tinh-thần Việt-Nam thì nên cho hội-đồng soạn sách được khởi thảo ngay bằng quốc-ngữ rồi sau hãy địch ra chữ Pháp trình hội-đồng duyệt sách chuẩn y, bằng không làm theo cách ấy thì là cách trái ngược vậy.

Còn một điều nữa hội-đồng soạn sách và duyệt sách nên lưu ý là sách soạn bằng văn quốc-ngữ thì trình-độ mỗi lớp có thể cho cao hơn cái trình-độ học bằng chữ Pháp một chút, như cùng trong một lớp dự-bị thì bài soạn bằng quốc-ngữ có thể dạy cao hơn là bài soạn bằng chữ lấy vẫn dạy trước khi thi hành lệ mới này, như thế những trẻ con khi tốt nghiệp trường Sơ-đẳng yêu lược trở về nhà làm thợ hay đi buôn nơi có thể cho là những người có nửa cái bằng sơ-học tốt nghiệp được, mà đi không theo đuổi sự học nữa thì những bài nó đã học ở nhà trường trong ba năm trước cũng có thể ứng dụng với đời được đôi chút.

Như trong bài trước đã nói, nhà nước khi định tăng sách học với bằng tiền khi đã in rồi sẽ bán vốn cho các quan thủ-hiến các xứ hay là các tư-gia. Điều đó rất phải, vì rằng con trẻ ta nhất là con trẻ nhà quê những đứa có thể bỏ tiền ra mua được cả bộ sách mấy quyển thật là hiếm lắm, xưa nay quen cái lối học chữ nho học-phí sách vở giấy bút chẳng tốn là bao, mà bây giờ thì cái gì cũng rặt những tiền là tiền, nhất là các sách in có quyền bán tới giảm bảy hào một đồng là cái tiền ăn gạo của cả một nhà trong mấy bữa thì con nhà nghèo mua làm sao được gạo ăn vào miệng còn chưa lo nổi huống chi là đồ ăn của óc? Cứ như nghị-định trên ấy thì có lẽ sau này Nhà-nước sẽ tùy nghi mà định liệu, hạt nào nên cấp không thì cấp, nơi nào có thể mua được thì sẽ bán vốn không lấy lời. Đó là một cái hảo-ý của chính-phủ đáng nên khen lắm vậy.

Nhiều nhà hằng văn trước thuật xưa nay hoặc sau này định sẽ trước-thuật, thấy chính-phủ đặt ra hội-đồng soạn sách mà đã vội chán nản, ngại rằng Nhà-nước hạn chế cái quyền trước-thuật của mình. Điều đó là các ông hiểu lầm, chứ thực sự không phải thế, các nhà làm sách giáo khoa vẫn được quyền tự-do xuất bản như xưa, miễn là sách muốn đem dùng vào các trường công thì phải trình một hội-đồng duyệt y là được mà cái lệ lấy xưa nay vốn vẫn có rồi. Hoặc giả có thiệt cho các nhà trước-thuật thì chỉ thiệt về cái lẽ sách nhà-nước bán vốn tất phải chậm mà sách của mình muốn ăn lãi tất phải ế, là theo cái lẽ cạnh tranh trong trường kinh-tế vậy. Nhưng đã chắc đâu rằng sách của các tư gia soạn tất phải thua kém sách của hội-đồng nhà nước?

Trong bài sau, ký-giả sẽ bàn đến vấn-đề thầy dạy ở các trường sơ-đẳng yếu-lược và các thức luyện tập các giáo-viên cùng là sự thành-lập các trường ấy thế nào.

(Còn nữa)

Pa.-e-L.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 20 Novembre 1930

Nghề bay ở nước Pháp

Thứ-dân nghị viện bàn về số chi-thu của bộ hàng-không.

Nghề hàng-không ở Pháp rất là phát-đạt. Hai mươi tám nước đặt máy phi-cơ ở Pháp đáng giá hơn một trăm triệu quan.

Trong năm ngoái ở trường bay Bourget số hành khách đi tàu bay cũng được hơn 15.000 người.

Số quan thuế ở trường bay Bourget tính số hàng-hóa đi bằng tàu bay về năm ngoái cộng được 77 triệu. Về sáu tháng đầu năm nay, số hàng hóa kỳ đó được 59 triệu.

Số sự rất rõ tỉnh-thần đi được 50 °/. Đường Casablanca-Dakar sắp khánh-thành, từ đó bước đầu đường hàng-không Pháp Mỹ sau nay.

Người Tây ban-nha ở Barcelone

Quân Tây-ban-nha vẫn lai. Hai bên đánh nhau dữ-dội. Tướng Serrano bị hại. Tướng Frédéric Berenguer thế trận.

Một trận đá bóng Pháp-Đức

Người Pháp và người Đức đá bóng với nhau, cuộc này là cuộc thứ nhất.

Nancy, Đức được 5 trận, người Pháp được một trận.

Việc cảnh-sát ở nước Đức

Tại nghị-viện của hãn-quốc Bavière đảng quá-khích xi-mệ chánh-phủ. Các ông nghị-viên đồng bỏ nghị-viên ra ngoài.

Nạn tàu bay

Một chiếc tàu bay với tướng thứ hai của ở Barcelone. Tám người chết.

Tên cựu-vua Tây-ban-nha

Tòa nói-các Tây-ban-nha từ chức.

Nước Pháp với nước Đức

M. Tendeenbrink tới tới nơi. Ngày mai các đại-biểu Pháp Đức lại điều đình với nhau.

Tin Trung-hoa

(Điện-báo Reuter)

Ngô bội-Phu ở Yên-đài

Yên-đài, 19 novembre. – Ngày hôm qua Ngô-bội-Phu có tiếp-kiến viên đại-biểu số điện báo Reuter ở tàu Hoa-giáp. Ngô trông người mạnh khỏe và tươi cười. Ngô chắc mình sẽ đắc-thắng. Bốn vạn quân hiện đóng ở Hán-khẩu, và ở nam-kinh. Ngô định đem bốn cái tàu nhỏ và chiếc tàu chiến xuống Nam-kinh để thu thập quân lính.

Ngô nói Ngô định đốc suất quân lính đến Bắc-kinh để hội tội Phùng-ngọc-Tường. Còn đối với Trương tác-Lâm, Ngô không nói rõ cái ý-kiến ra làm sao.

M. Li-sum-Ling, là cố-vấn của Ngô-bội-Phu có nói Tả-nhiệm-Nguyên, Tên-truyền-Phương và Tiêu-diễn-Nam sẽ hứa trợ-giúp cho Ngô-bội-Phu.

Li-sum-Ling lại nói : Hôm chủ-nhật và hôm thứ bảy giới tiếu-viên Ngô không xuống miền nam được, nhưng chiếc thứ hai sẽ đi, vì nhà phòng thường-trực giúp cho tàu để đã thanh một cái vấn-đề rất khó.

Trương tác-Lâm ở Thiên-tân

Thiên-tân, 19 Novembre. – Sáng hôm nay Phùng-ngọc-Tường tới Thiên-tân, để hội nghị với Doãn-kỳ-Thụy, Trương-tác-Lâm, Tả Trương-hoài-Mân, Tương-tác-Lâm và con trai tới buổi chiều hôm ấy. Có mấy nghìn quân lính hộ vệ, đi phật tây dày đặc ra ga. Ở nhà ga phía đông và nhà ga Tung-đông ở Thiên-tân, và đọc con đường đi đến thành Hà-bắc là nơi quân kỳ đông đặc hơn cả, mọi việc dự phòng một cách rất là bí mật.

Hoa-kỳ với Trung-hoa

Washington 18. – Các nơi công-quán tại thành những lời bàn về việc tu phục lại nền tài-chính Trung-hoa, theo như mọi điều-khoản trong chương trình Dawes.

Hoa-kỳ sẽ lãnh cả việc chỉnh-đốn lại việc Trung-hoa.

Song cứ hiện trạng tình Trung-hoa thì một việc không sao chỉnh-đốn được.

VĂN UYỂN

Tự thuật

Cảnh ta ta, cảnh nàng nàng, cũng sầu sầu, cũng vấn vương, nước mắt đầy đôi bộc-trào.
Cũng biết một vài điều lẽ Pháp,
Cũng lâu năm đầy thành cầu thơ.
Cũng tài giáo chức trước trăm ngàn,
Cũng bọn tử thời đã gọi tôi.
Ươm hỏi thế-gian ai muốn học ?
Học ta ta bảo lối nhà nho.

L. T. Nhã-thuế.

Từ-tuần đại-tiết

Chính trong mưa mới khắp đó xanh,
Cây cỏ mây sau cuộc thái-bình !
Vội trăng bông miền về cõng thọ,
Sân hồng rực rỡ trước sau vinh !
Mưa ân gió ấm vào đường lối,
Ngày Tuần tới Nguyên tiết Thanh.
Muôn thuở dập dồi vui tiếp nối,
Sông Hương nước biếc nối Tiêm-thanh.

Tăng thọ lời dặng Nam-sơn chúc,
Bữa giáp xuân thiêm Mai-đức trí.
Tiết tứ tuần vừa gặp cửa nhu,
Tâm bộ tướng có âu đời trình thế !
Thánh trạch đời đào trong bốn bể,
Chúc tam đa chỉ đặt một phong-nhơn !
Quả hàn-đào chực sẵn mấy nghìn năm,
Tin Vương-mẫu lưỡng trùng chẳng thanh-điểu.

Bày một tiệc mà hoang đàng từ hiếu,
Khắp toàn-dân đều hiệu hỏ tam !
Của trần-kỳ tấn tạc bấc nam,
Qui hoắc nữa tám đồng hương một
Cờ vạn-thọ kỷ-đài cao chất ngất,
Thế-lân-bằng năm thức vẻ liền mây
Của cang-lân mà giao mừng rằng hay
Lầu ngũ-phụng bóng lay đôi năm sắc !
Trên mâm bài trông lm dặy đất,
Dưới thuyền đua via mặt nghê kình.
Phán bái-liên nâng nức dậy thiên-đình,
Đèn vạn-nẻ lung linh nghi thấy cảnh
Văn võ khắp hai hàng chân-lộ,
Chén đối mi dân thọ trước phong-đình.

Cuộc thái-bình gặp lúc văn-minh,
Cho mới biết thái-bình chi nghi vẻ.
Lòng cảm hộ bốn phương đều vong đức,
Trong năm mây nhìn thấy bóng long nhan.

Đem hậu tình mà hòa hảo cùi lân-bang,
Nghĩa đồng mạc, giao-lân dân vạn sự.
Cõ đi nhất nhơn tại thiên-hạ,
Rong viên bang lên xã hồn gần năm.
Chiến kim-âu vang đủ trời Nam,
Trải một mái giang-san chung gấm vóc.
Tự lại giống Hồng-Lạc gửi thân mọn,
Thái-bình khoan lấy bài thiên xuân.
Trăm ngàn chúc lấy minh-quân !

Vũ-Chuẩn

HÀI ĐÀM

Tiếng Annam nghèo quá !

Sột ! sột ! sột ! sột ! sệ ! sệ !

Ông phán xoi cơm đọc cực nàng. Mỗi bữa ăn cơm phải 40 phút mới mở được mồm, cứ bàn tính cho ông bao giờ cũng phải có ba điện đầu và ba người nằm, ông là một, ba phần là hai, thằng ở thì cạo lọ, thay đổi nhau luôn tay mới kịp cho ông hút.

Một buổi, khi ông hút xong điếu thuốc, ông mới kể khai nói chuyện.

— Hừ ! nghĩ ra thằng cái anh Tàn nó nghĩ ra cách hút thuốc phiện cũng diệu thay ! Nào nướng, nào vê, nào tiêm, nào thao, nào đánh xái, nào đánh xám . . . Trách chi người Tây họ bảo phàm anh Tàu cho là có cái. . . . *goût raffiné*. . . . . chả ! Tiếng Annam nghèo quá không biết dịch là gì ! Ừ, mà họ cũng thật sao họ không quấy thuốc phiện thành kẹo mà nhai như bên Âu-Mỹ có tiện không, lại làm nhiều sự rắc rối như vậy ?

Ba phán : — Ông nói phải lắm, chẳng quấy nhỏ kẹo mè như nữa, thì cứ hòa vào rượu mà uống có đỡ phiền cho chúng mình không nhỉ ?

Ông phán — sao mình lại rủa mát lỗi thế, tội nghiệp !

Ông phán lại hút một chập. Một lác lâu lại khề-khà :

— Tôi vừa thảo xong vở tuồng, đọc lại rất ưa cái khuông hợp với cái. . . *règle des trois unités* của kịch-văn Pháp. . .

Bà phán — Ông nói không thợp với cái. . . gì ? ông cứ nói tiếng Annam có được không, sao lại phải lấy tiếng Tây vào thế ?

Ông phán — không hợp với cái. . . cái. . . *règle des trois unités*. . . thì Tiếng Annam nghèo quá, không biết dịch là gì. Nương cứ theo cái *règle* ấy thì bài kịch ấy cũng có ba điều, cũng như. . . bài thuốc phiện phải có ba người như thế thì hay, sai không được.

Bà phán — Thế lên vở tuồng của ông soạn là gì ?

Ông phán. — Cái tên không được đẹp lắm. . . . Tôi đặt là : « Chén thuốc phiện ».

Đ. L. H.

Tự do diễn đàn

Nỗi khổ của các dân phu đắp đê trong thôn xã

Xét ra những tỉnh ở duyên-giang không mấy năm là không bị khổ về vỡ đê, không ở tỉnh này thì ở tỉnh khác, mà những dân ở duyên giang, trừ tháng ba, tháng tám, thì thật là lo đêm lo ngày, mất ăn mất ngủ vì đê. Cái cảnh khổ của những dân bị lụt không cần chi phải nói nhiều, những cái khổ trong lúy thì sở sở ngay trước mắt, ai cũng trông thấy cả.

Nhưng còn khổ nữa, là những dân mấy tỉnh ở gần chỗ đê vỡ ấy ; trước khi thì đê đường vẫn giao cho sở Lục-lộ hoặc là cho thầu, hoặc là cố mộ, thì các dân chỉ phải chịu về khổ vỡ đê, dân có không cũng chẳng mấy, thì đành đem nhau đi làm thuê làm mướn, hoặc tháng bán một đề kiếm ăn lần hồi, cho qua ngày qua tháng, nhưng vẫn được yên thân mà làm ăn, mới vài năm nay thì các nơi đắp đê lại bắt sở dân trăng các tỉnh, cứ trách các quan phụ-huyện về lòng lý đề bắt cho đủ số, nhưng người đi đắp đê lý thì cũng mình thuộc mà phải tiền công. Chính-sách lý cứ bắt ; các chánh-phó thì tương cũng để là hoàn hảo, vì nhiều dân bị lạm, chẳng những không được yên-thân mà làm ăn, phải lý một cái hành-phúc cho đáng là dân Trung-châu làm. Mong lắm thay ! mong lắm thay !

Đức-xuyên, Đông-triều-Yên.

Cuộc thi thơ

Của Nhà-văn-Quốc-tế

MMMLXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thấm-thoắt bao-nhiêu trải mấy vòng.
Bia đá còn trơ khi nắng giải,
Lầu sơn chưa nhạt lúc sương phong.
Cho hay gây dựng đà bao thuở,
Mà bấy lâu nay vẫn một lòng.
Bát ngát mùi hương cõi Đông-Á,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Trần-văn-Nguyên, Hưng-yên

MMMLXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Có phải là đâu nỡ giống rồng
Nàng Nhị quanh co coi hiểm trở,
Tứ Tân bao bọc ngất tây đông.
Văn xoay cuộc thế đà bao trải,
Luân chuyển tang-thương vẫn chẳng
Văn-miếu vì ai gây dựng đó ?
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Thanh-vân, Phạm-Gôi, Haiphong

MMMLXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vẫn nguy nga phải nước lòng.
Ngọn đuốc văn-minh tuy rạng tỏ,
Khói hương nho đạo vẫn thanh trong
Trăng Thái giới Tử lan miền bắc,
Chổi Lạc-xâm Hồng khắp cõi đông.
Vách Khổng còn nêu sư-biểu đó,
Trải bao năm tháng vẫn tôn sùng.

Nguyễn-thị-Tố
27, *Rue Bovet, Hanoi*

MMMLXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu mạo xưa kia vẫn hình sùng.
Nguồn Tứ chứa chan dòng nước Nhị
Gió xuân phảng phất ngọn non Nùng
Mây trăm bia đá in màu biếc,
Trăng đọi lầu khuê rạng vẻ hồng.
Kim cổ mấy phen mưa nắng mãi,
Một nền luân-lý bảo tồn chung.

Nguyễn-duy-Khánh
19, *Rue du Jean Dupuis, Hanoi*

MMMLXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Một cảnh thanh quang cõi Nhị Nùng.
Trải khắp trăng thu muôn vẻ thịnh,
Xui nên nắng hạ một màu hồng.
Ngụy nga điện các mùi hương thoảng
Rực-rỡ lân đài bóng nguyệt trong.
Hoa cỏ thú vui nơi thắng-tích,
Nước non bao bọc một trời chung.

Lê-Tác
Làng Ban-sỹ, Hà đông

MMMLXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Đạo Khổng truyền lưu cõi Á-đông.
Gác tía mấy tờ trơ phố Giám,
Nắm cao bốn cột ngất non Nùng.
Biết bao thế-kỷ cơn dâu bể,
Trải mấy triều vua dấu đỉnh chung
Lễ nhạc xuân thu toàn quốc-tế,
Văn-minh Âu Á đốc tôn sùng.

Cảnh-Khánh
11, *Bd Amiral Courbet, Hanoi*

MMMLXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Cảnh vẫn bây lâu cảnh lạ lùng.
Mưa thấm tường rêu rêu nọ nắm biếc
Nắng xuyên tấm lá lá chen hồng.
Văn tàn khói lửa làn sông Nhị,
Dấu xót hương xông ngọn núi Nùng
Âu Á buổi đầu giao trận bút.
Khuê-văn đông lỏa vẫn nguyên-(phong.

Phan-hug-Xuyên
197, *Rue du Coton, Haiphong*

MMMLXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cũ in sâu dấu Lạc-Hồng.
Cây cỏ rườm rà từng nội phủ,
Bia cao sừng sững đám mây lồng
Mến gieo Hán học từ bao thuở,
Gương để cương-thường hãy đứng [vững
Làn sóng văn-minh dẫn đổi mới,
Vẫn niềm chính-trực nếp nho-phong.

Phạm-thế Ban
53, *Rue du Chanore, Hanoi*

MMMLXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tô-điểm xưa nay giống Lạc-Hồng.
Công cỏ sĩ nông nền học luyện.
Trung sinh tiết liệt ánh gương trông.
Sóng Âu bỗng chốc người đua gội.
Đạo Khổng nay xem chẳng vẩn sông
Dâu bể mặc dầu ngày một đổi,
Hồn văn vo vẩn đã còn mong.

Trần-đức-Quế
Ecole Nghĩa-trai, Hưng-yên

MMMLXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Chổi Lạc mầm Hồng cõi Á-đông.
Văn-miếu ngụy nga cơ chỉ cũ,
Tứ dân lương kỷ phụng thờ chung.
Bình, Trần, Lê, Lý bao đời trải,
Nam, Bắc, Đông, Tây một dạ cùng.
Kim cổ mỗi thời tuy mỗi khác,
Bảo-tồn cổ tích có ai không.

MMMLXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cổ miếu ngụy nga ngất mấy trùng.
Đường bộ ý nguyện ngoài đất Bắc,
Uy danh lừng lẫy khắp trời Đông.
Mưa Âu gió Mỹ tràn sông Nhị,
Bảng Lý bia Lê tựa núi Nùng.
Nay buổi giao-thoi tuy đổi mới,
Luân thường nên cũ vẫn không rung

T. Đ. T.
166, *phố Đường-cát, Haiphong*
(Còn nữa).

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 26 độ
15 giờ 26 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 ₹ 90
— nhì,	—	10 30
— ba,	—	9 80
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô	—	7 00

Giá bạc. Kể từ ngày 21 Novembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 40

Hội-đồng chính-phủ. — Hội-đồng chính-phủ thường niên ngày mai 22 novembre sẽ khai hội tại phòng hội-đồng tòa Đốc-lý hồi 10 giờ sáng chứ không phải 9 giờ như tin đã đăng trước.

Giờ tàu *Compiègne* tới nơi. — Có như một bức vô-tuyến mới của quan trưởng tàu *Compiègne* là tàu có các quan Hội-đồng chánh-phủ ở phía Nam ra thì tàu ấy đã ở Tourane chạy ra lúc 14 giờ ngày hôm qua. Chàng 18 giờ hôm nay đến Haiphong.

Nhà-nước đã cho sắp một chuyến xe lửa riêng để các nghị-iên Hanoi, ở Haiphong chạy lúc 20 giờ 38 đến 23 giờ 35 đêm hôm nay tới nơi.

Ngạch cai-trị. — M. Beneyton quan cai-trị hạng nhất mới bổ vào Nam-kỳ thì nay lĩnh chức chủ tỉnh Cần-thơ thay M. Jérusalamy là quan cai-trị hạng nhì bổ đi nơi khác.

M. Le Gastelois quan cai-trị hạng ba mới bổ vào phủ Toàn quyền thì nay lĩnh chức chánh tòa coi về việc án quan-trị thay M. Delcalle là quan cai-trị hạng ba trước vẫn tạm lĩnh chức ấy.

Tòa án Đại-hình. — Như tôi bản báo đã đăng trước, chiều hôm nay hồi 4 giờ 15 tòa án Đại-hình đã họp để gặp thẩm lấy bốn ông bồi-thẩm thì trúng tên những ông sau này :

Bồi thẩm thực thụ. — MM. Phạm-văn-Đại tri-phủ Vĩnh-tường (Vĩnh-yên), Lê-bá Tứ nghị-viên Hải-dương.

Bồi thẩm dự khuyết. — MM. Đỗ-v-Diêu thầu khoán ở Phú-thọ, Bùi-mạnh-Hợp nghị-viên ở Hà-nam.

NHÀ CHỨP BÓNG PALACE

Chương-trình từ ngày thứ tư 19 đến ngày thứ ba 25 novembre 1924

Tuần lễ đại-hội

Hội Tang-Tak ở Phnom-Penh

NGÀY MỪNG SINH NĂM THỨ 85

HOÀNG-ĐẾ SISOWATH

PHIM LA BATAILLE

Chia làm 8 phần

Trích trong tiểu-thuyết Chambre Farrère
Do MM. Vandal và Ch. Duiez xếp đặt:
M. EE. Violet bày cảnh
Có những vai này diễn

M. Sessue	Mme Sessue	Hayakawa
M. Félix	Mme Cina	Palermo
M. Jean	Mme Cady	Winter

Sau phần thứ tư phim La Bataille thì có nữ-cười

Lời dân Phim La Bataille này giải lắm, vậy các buổi thường, đúng 21 giờ và các buổi ban ngày đúng 17 giờ bắt đầu chớp.

Hội-đồng thành-phố. — Kỳ Hội-đồng thành-phố vừa rồi đã bàn những việc sau này :

Số dự toán năm 1925. — Quan Đốc-lý có đọc cho Hội-đồng nghe tờ trình về số dự toán sang năm là 1.204 334 đồng. Khoản thu nhập sang năm so với các năm trước thì thêm được 116 674 đồng là do mấy thứ thuế môn và nhất là những thuế cũ tăng lên. Lại nên kể thêm một khoản thu nhập mới nữa được 14.000 đồng là tiền thuế 500 cái xe mới sắp chạy.

Quan Đốc-lý lại định xin quan Thống-sứ cho phép đánh thuế nhà các quan chức mà nhà-nước cấp cho không mất tiền thuê nữa, nếu được như vậy thì số dự-toán suốt năm 1925 lại tăng thêm được một khoản nữa.

Khoản tiền thuế lò sát sinh và tiền thuế chợ thì vẫn được thêm đều.

Sợ-sẹ những việc mở mang trong thành-phố tốn hết nhiều tiền ở trong các khoản thu nhập lắm, một việc so-học bản xứ sang năm cũng dự định hết 100.000 đồng.

Quan Đốc-lý nhờ Hội-đồng tìm cho cách nào để lấy tiền đề chi dùng các việc trong thành-phố, vì ngày nay đã đã vậy, nhưng mấy năm sau này thì sao. Như vậy thì có lẽ thuế còn tăng nữa.

Quan Đốc-lý nói rằng muốn được việc cho thành-phố thì cần phải có những người làm có giá-trị, vậy những viên chức Tây bổ theo hợp-đồng thì tiền lương ít ra lúc đầu cũng phải cho đến 300 đồng một tháng chứ trả độ 150 đồng thì ít quá.

Quan Đốc-lý nói rằng trong năm nay ngài sẽ đặt một đường điện-thoại nối tất cả các hộp phá lit và tòa Đốc-lý lại với nhau, không thì nhất thiết 6.000 đồng, nhưng đã có số dự toán bắc-kỳ chịu.

Việc xét số dự toán sang năm thì Hội-đồng giao cả cho tiểu hội-đồng tài chính.

Quan Đốc-lý trình Hội-đồng rằng ngài đã ghi riêng số tiền 13 960 $ 25 là khoản phụ thêm về việc xây bè cho các phố. Số dự toán năm nhà cầm đồ thì định là 94.000 đồng hơn năm nay là 6.500 đồng. Các việc ấy cũng giao cho ban tài chính cả.

Xin tiền trợ cứu. — M. Agostini xin hội-đồng cấp 3 0 cho cậu Bettenfeld là con trai ông nguyên thanh-tra lò lợn thành phố.

Thị-Dương là vợ góa một người coi-tri lò lợn xin tiền trợ-cứu.

Hai đứa ấy hội-đồng đều giao cho ban tài chính cả.

Tiền thưởng và tiền trợ cấp. — M. Brian là chánh thư-ký tòa Đốc-lý nay mai sắp về nghỉ, quan Đốc-lý xin hội-đồng thưởng cho ông một số tiền là 300 đồng. Ông hội-viên Michelot xin thưởng ít ra là 500 đồng, không thì thôi. Các ông hội viên khác giơ tay cũng ưng thuận cấp 500 đồng.

Hội Bảo-anh, hội Công-ích, hội *Foot-ball Club Hanoien* và hội Bảo-trợ trẻ con Tây lại vô thừa nhận đều xin tiền trợ cấp. Quan Đốc-lý định để đến phiên hội-đồng tháng giêng sang năm sẽ xét, vì hiện số dự toán thành phố hiện chưa làm xong thì chưa có thể lấy tiền của thành-phố cấp ngay được.

Việc mua bán và đổi chác đất cát. — Những việc này Hội đồng giao cả cho ban công-chính.

ĐÊM LẠI GIẢ, XIN THƯỞNG

2.999 $ 50 !!!

Có người đánh rơi một cái ví không nhớ số, vừa mới mua ở bến quán xong, giá 0 $ 50.

Vậy ai bắt được, thì xin từ lor đến 5 décembre 1924 mang lại giả cho cái ví ấy, tức là vé đã trúng số đến 3.000 $ 00 về cuộc số số trẻ con Tây lai vô thừa nhận mở ngày ngày 30 novembre 1924, thì sẽ xin hưởng số tiền đã nói ở trên.

Bán xe ô-tô « Chenard Welcher, 15 mã-lực.

Hỏi tại hiệu Báo-chí Montes, Hanoi.

Cuộc tập trận của nhà binh. — Năm nay có hai cuộc tập trận của nhà binh là :

Tại trường bắn ở chùa Thông từ 28 đến 2 décembre ; tại S.-pt-Pagodes từ 17 đến 23 décembre.

Trong hồi cuộc tập trận ấy sẽ có hai vệ quân đến dự.

Trường tập bắn của vệ Pháo-thủ thứ tư sẽ mở tại đồn chùa Thông từ 4 đến 19 décembre 1924.

Quan Học bộ thượng-thư hân-trong-Huế tới Hanoi. — Quan Học bộ Thượng-thư Thân-trọng-Huế sung chức hội viên Hội-đồng tư-vấn Học vụ (conseil consultatif de l'instruction publique) có lẽ hôm nay sẽ ra tới Hanoi để dự Hội đồng ngày 25 này.

Việc tải-thư ở Trung-kỳ. — Vì ở Trung-kỳ lại bị lạt mới nữa, cho nên việc tải thư đường bộ từ 3 tuyaune trở vào phải đình-trệ lại.

Tòa Thượng-thẩm. — Tòa Thượng-thẩm đã xét những việc sau này :

Án mạng. — Khuất-văn-Hưu một hôm mang tiền đi đánh cá rồi không thấy về. Sau người nhà đi tìm thì thấy xác ở cái ao gần nhà tên Kiều-văn-Tuy và Kiều-văn-Ước. Đến lúc xét hỏi thì có mấy người chứng khai rằng giữa đêm tên Hưu đi có nghe thấy mấy tiếng kêu tên Lương giết rồi. Tòa án tỉnh Sơn-tây xét là Khuất-văn-Lương và Khuất-văn-Ân can về việc án mạng ấy, ai o nhà phạt mỗi tên 15 năm khổ sai và p ạt liên đới với n au bồi 100 đồng cho vợ người kia chủ tên là Kiều-thị-Bèo và tha cho Khuất-văn-Bình, Kiều-văn-Tuy và Kiều-văn-Ước vì xét không có chứng cớ. Tòa Thượng-thẩm tha cho tất cả vì xét không đủ chứng cớ.

Làng mạ. — Nhân có việc làng, các kỳ mục chức dịch bọn họ ăn uống ở nhà người làng tên là Vũ-văn-Khiêm. Trong khi ăn nồng, Vũ-văn-Nhượng cãi nhau với người khác và thứ vị, lý-trưởng Tân can không được tức mình sai trói lại. Vũ-v-Nhượng vừa chạy vừa lăng mạ lý-trưởng. Tòa Nam-án tỉnh Vĩnh-yên phạt Vũ-v-Nhượng 3 tháng tù. Tòa Thượng-t ẩm giảm tội xuống 1 tháng án treo.

Việc hối lộ. — M. Nghiêm-xuân-Hằng, thư-ký ở Cao-bằng bị thưa là ăn hối lộ 360 đồng của bố con tên là Ng-v-Đa mà đã đăng bào kỳ trước, thì nay tòa t ượng-thẩm giảm xuống 3 tháng tù án treo và y tiền bồi thường cho bên nguyên đơn, nhưng tha cho khoản tiền phạt.

Giết người vì tấp của. — Vợ Ng-văn-Thu cùng con gái đi chợ về, đương đi dọc đường bị tên Phùng-văn-Ro, cầm dao đâm chết lấy hết cả tiền cùng đồ hàng. Tòa Nam-án tỉnh Sơn-tây phạt tên Phùng-v-Ro khổ-sai chung-thân và bắt phải bồi 100 đồng cho nhà kẻ-chết. Tòa Thượng-thẩm y án.

Đánh chết người. Vì chuyện công nợ, vợ Ng-Liên (là cai cu-ly) cãi nhau với vợ một người tên là Lộc. San Ng-Liên và Lộc bèn vợ thành ra cãi nhau và cầm gậy đánh nhau. Trong khi vật lôn nhau, Ng-văn-Độ là cu-ly cầm bàn đánh Lộc bị thương chết. Tòa Nam-án tỉnh Quảng-yên phạt Ng-Liên và Ng-v-Độ mỗi tên 3 năm tù 2 đồng bồi thường cho nhà kẻ-chết. Tòa Thượng-thẩm y án.

Tiêu tiền công. — Vũ-văn-Tuynh là lý-trưởng bị thưa về tiêu mất 257 đồng tiền công của làng. Tòa Nam-án tỉnh Hải-dương phạt Vũ-v-Tuynh 6 tháng tù và bắt phải bồi tiền lại trả dân làng. Tòa Thượng-thẩm y án.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở GỬI

Cuộc mở sổ Tây vô thừa nhận. — Cuộc mở sổ này trước định vào ngày 28 septembre, sau lại có nghị định cho phép hoãn đến 30 novembre 1924, nay lại có nghị định nữa cho hoãn đến ngày chủ nhật 21 décembre mới mở.

Kỳ thi lục-sự. — Đến ngày 24 novembre, hồi 8 giờ sáng, tại phủ Thống-sứ sẽ mở kỳ thi lục sự và thư ký lục sự của tòa Nam-án đệ nhị cấp ở Bắc-kỳ.

Các thí sinh phải đem giấy hút mực và giấy thấm, văn văn.

Chỉ có giấy làm bài thì quan chánh Hội-đồng trông nom phát cho mà thôi.

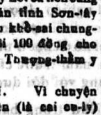
Nghỉ phép. — M. Đèo-v-Long trí châu hạng ba tại chầu Điện-biên (Lai-châu) được phép nghỉ 29 ngày đi Hanoi.

Hội chợ Hanoi

Lần thứ năm

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGENE

Pharmacie Montes

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống hết viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm

Giá mỗi lọ : 0 $ 60

Tiêu học bổng (*tiếp theo*). — Các học sinh trường Pháp-Việt có tên sau này, trong học-niên 1924-1925, mỗi tháng đều được lĩnh học bổng là :

B. — Những người năm nay mới được là một :

Phú-thọ :

Trường Phú-thọ : Trần-đình Hoi, 3 đồng ; Đỗ-văn-Hách, 3 đồng ; Dương-đức-Thay 3 đồng ; Ng-văn-Bát, 3 đồng ; Ng-tiến-Oanh, 3 đồng ; Nghữu Phác, 3 đồng ; Trường Hưng-hóa : Trần-ngọc-Hồ, 3 đồng ; Ng-tiến-Khu, 3 đồng ; Bùi-huy-Hợi ; Vũ-thị-Ân, 3 đồng ;

Phúc yên :

Trường Phú-yên : Ng-ngọc-Côn, 3 đồng.

Quảng-yên :

Trường Quảng-yên : Ngô quang-Thanh, 3 đồng ;

Sơn-tây :

Trường Sơn tây ; Phan xuân-Sỹ, 3 đồng ; Hà-văn-Ninh, 3 đồng ; Khuất-văn-Nghiêm 3 đồng ;

Sơn-la :

Trường Vạn-yên : Bùi-văn-Mương, 3 đồng ;

Thái-bình :

Trường Thái-bình : Nguyễn-công Miện 3 đồng ; Phan-h ân-Hai, 3 đồng ;

Thái-nguyên :

Trường Toái-nguyên : Ng-khắc-T ọ, 3 đồng ; Nguyễn-quang-Mai 3 đồng ; Mai-Tuân 3 đồng ; Trường Phương-đo Ng-thu-Đoàn 3 đồng ;

(Xem tiếp trong tờ báo sau).

29.07

THUỶ-HỬ

BUYỂN-ĐỒ-MỤC dịch thuật

Dương-chi bẩm rằng :

— Dám bẩm tướng-công ! Chỉ sáng sớm mai thì chúng tôi xin lĩnh giấy ra đi.

Lương-trung-thư nói :

— Phụ-nhân lại có một gánh lễ-vật riêng để đưa tặng các bào-quyến ở trong phủ, cũng định giao-phó cho nhà-người, nhưng sợ nhà-người không thuộc đường lối, vậy nên có sai một tên đô-quản họ Tạ và hai tên ngu-hầu cùng đi với nhà-người đó.

Dương-chi bẩm rằng !

— Nếu vậy thì *Dương-chi* này lại không tề đi được !

Lương-trung-thư nói :

— Lễ vật đều đã sửa-soạn sẵn-sàng cả rồi, cớ sao nhà-người lại còn nói không đi được ?

Dương-chi bẩm rằng :

— Số 10 gánh lễ-vật này, giao-phó ở trong tay tôi. Cả bọn quân-nhân kia phải theo ý tôi, bảo đi sớm thì đi sớm, bảo đi trưa thì đi trưa, bảo ở lại thì ở lại, không ai dám trái lệnh. Nay có đô-quản và ngu-hầu, đều là người của phu-nhân sai đi, lại là môn-hạ của quan thái-sư, giả-sử trong khi đi đường, có sự gì ngang ngành với chúng tôi, quyết-nhiên chúng tôi không dám chi lại. Hãy giờ lỡ việc thì *Dương-chi* này biết nói thế nào.

Lương-trung-thư nói :

— Khó chi điều ấy ! Để ta bắt 3 người kia phải theo lệnh nhà-người là xong !

Dương-chi bẩm rằng :

— Được như vậy thì chúng tôi xin nhận giấy đem đi, nếu có thất-thác, cam chịu trọng-tội.

Lương-trung-thư mừng rỡ mà rằng :

— Nếu vậy thì ta cất-nhắc cho nhà-người, cũng chẳng uổng công. Nhà-người thật là một người có kiến-thức.

Nói xong, truyền gọi tên đô-quản họ Tạ và hai tên ngu-hầu ra, dường-đường dặn rằng :

— Chức đề hạt *Dương-chi* đây, tính-nguyện nhận giấy áp-giải đồ mừng lễ sinh-nhật cả thầy 11 gánh kim-châu bảo-bối đem về *Đông kinh*, để nộp quan thái-sư. Việc này là giao-phó trách-cứ tại hắn, ba người đi theo, phải tùy ý hắn. Hắn bảo đi thì đi, bảo nghỉ thì nghỉ, bảo sớm thì sớm, bảo trưa thì trưa, không ai được trái-lệnh mà sinh lòng ngang-ngành. Ba người đã vâng lời sai bảo của phu-nhân, cũng nên phải cẩn-thận mà đi cho được việc, mau mau trở về, chớ để đến nỗi có sự thất-thác vậy.

Ngày hôm ấy, *Dương chi* nhận giấy, dặn trông canh năm hôm sau sửa-soạn ra đi. Tên lão đô-quản và hai tên ngu-hầu lại đem thêm một gánh thài-bạch nữa cả thảy là 11 gánh. Kén chọn lấy 11 tên cấm-quân trắng khỏe để giả-dạng làm phu khiêng.

Dương-chi đầu đội nón lá, mình mặc áo sa xanh, lưng đeo dao nhọn, chân đi đôi giầy gai, tay cầm một ngọn giáo trượng. Tên lão đô-quản cũng giả-dạng làm một người khách buôn, hai tên ngu-hầu thì giả-dạng làm người theo-hầu, ai nấy đều tay cầm giáo và mấy chiếc roi mây.

Cả bọn 15 người, sáng sớm hôm ấy ăn cơm no rồi, vào lạy tạ *Lương-trung-thư*, đi ra cửa thành, thẳng đường kéo về *Đông-kinh*. Bấy giờ vào quãng trung-thu tháng năm, thiên-trời dầu có quang-đãng, nhưng hiềm một nỗi nóng bức quá độ, đi rất khó khăn.

Dương-chi chỉ lo không kịp ngày lễ sinh-nhật là ngày 15 tháng 6, cho nên trong khi đi đường, không dám chậm trễ. Từ khi ở *Bắc-kinh* ra đi thì trong sáu bảy ngày, ngày nào cũng đi từ đầu trống canh năm cho mát, đến buổi trưa nóng quá thì nghỉ.

Cách sau bảy hôm sau thì đường-sá vắng vẻ, nhà ở càng ít, trạm nào cũng toàn-thị những đường núi cả. *Dương-chi* lại bắt đi từ giờ thìn, đến giờ thân mới nghỉ. Bọn 11 tên cấm quân quẩy 11 gánh ấy, gánh nào cũng nặng. Tiết trời lại nóng bức, không thể đi được nữa, hễ gặp khu rừng nào có bóng mát cũng chỉ muốn được nghỉ ngơi.

Dương-chi cứ giục giã bắt đi. Hoặc có tên nào hơi chậm trễ thì một là sỉ-mắng thậm-tệ, hai là lại roi mây quất liền, bắt phải thúc khẩn đi ngay. Hai tên ngu-hầu đều mồm-loa mép-dẻo có cái khăn gói trên lưng mà cũng miệng thở hồng-hộc, không thể đi được.

Dương-chi liền mắng rằng :

— Hai người thật không biết gì ! Đã đành rằng việc này trách-nhiệm tại tôi, nhưng hai người cũng nên giáp tôi mà đốc thúc phu khiêng mới phải. Con đường này là nơi khe-yếm, có sao lại đi thẳng thỉnh nhưng thế kia !

Hai tên ngu-hầu nói :

— Không phải hai chúng tôi dám cố ý chậm trễ, chỉ vì tiết trời nóng quá, không thể đi được, thành ra phải trụt lại sau. Mấy hôm trước kia, vẫn đi về sáng sớm cho mát, bấy giờ lại cứ đi về buổi trưa nóng bức, vậy nên sinh ra nhiều nỗi khó khăn.

Dương-chi nói :

— Hai người nói đỡ quá, nghe sao cho lọt tai ! Khi trước là cố yên ổn thì đi như thế được, chứ bây giờ toàn-thị những nơi miệng hùm nọc rắn, nếu không đi giữa ban ngày ban mặt, còn ai dám đi lúc nửa đêm gà gáy bao giờ !

Hai tên ngu-hầu ngoài miệng dẫu không dám cãi nữa, nhưng trong lòng cũng nghĩ thầm rằng : Anh chàng này nói ngang quá, chỉ nhân được thế thì sỉ-mắng người mà thôi.

Dương-chi vác ngọn giáo trượng, tay cầm mấy cái roi mây, chạy theo để đốc thúc những người quẩy gánh thì hai tên ngu-hầu ngồi nghỉ ở dưới gốc cây liền, đợi cho tên lão đô-quản đến để kể-lể sự-tình.

Hai tên ngu-hầu nói :

— Anh *Dương-chi* này thật là tàn-ác ! Hắn mới là một chức đề-hạt ở môn-hạ tướng-công ta mà đi làm bộ làm tịch lộ thường !

Tên đô-quản nói :

— Ngài vì tướng-công ta, dương-diện truyền bảo không được cùng hắn ngang-ngành điều gì, bởi vậy tôi không dám nói. Trong hai ngày nay tôi cũng lấy làm khó chịu lắm, đành phải nhịn hắn đó thôi.

Hai tên ngu-hầu nói :

— Tướng-công ta chiều lòng ma nói như thế, chứ việc này ông nên tự-chủ mới phải.

Tên đô-quản nói :

— Thôi thì ta hãy n ịn hắn một lần.

Ngày hôm ấy đi đến giờ thân thì tìm vào nhà trọ nghỉ. Bọn 11 tên cấm-quân ấy mở hòm chảy ra như sâm, si nấy miệng thở hồng-hộc mà phàn-nàn với tên đô-quản rằng :

— Chúng tôi không may mà bị ở chuyến công-sai này, nghỉ thật khổ-sở lạ thường ! Trời nóng như thiêu như đốt, vai quẩy gánh nặng, trong hai ngày nay lại không đi vào những lúc bóng mát cho mát. Thế mà hễ đi chậm-trễ thì lại roi mây quất liền, thịt đa ai cũng là người, phỏng chúng tôi chịu sao được những sự khổ-sở ấy !

Tên đô-quản nói :

— Thôi các người chớ nên phàn-nàn, cứ chịu khó mà đi, rồi về tới *Đông-kinh*, ta sẽ có thưởng.

Bọn cấm-quân lại nói :

— Nếu được như ông nói thế thì đến khi chúng tôi còn nằm-bẹp nhà g!

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt có kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2000

金泰正
獅子名茶

Thưa các ngài,

Chúng tôi mở ra tại Haiphong Hà-nội, hai cửa hàng đều được các ông bà có lòng quý-hóa chiếu-cố cho nhiều, lấy làm đa tạ lắm. Nay bản chi-nhánh tựa lòng quý-hóa của các chư ông bà, mà kết lòng nghiên-cứu để các thứ chè lại thật là hơn cả các hiệu khác, không giám nói lấy hay, xin mua về thử so sánh thì dễ rõ là các hiệu khác con kém xa. Những tên chè của bản hiệu như sau này : Kim-thái, Lâm-mậu, Công-thái, Như-ý, Tam-hỷ Ngũ-phúc, Tam-nguyên, Thiên thái Minh-thái, Kim-mậu.

KIM-THÁI

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
2101

PHÒNG KHÁM BỆNH
56, đường Quan-thánh, Hanoi

Sáng nào cũng khám bệnh từ 8 giờ đến 12 giờ — trừ chủ-nhật.
Chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ-nhật.
2020

• THUỐC MYSOL •
Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng bằng ngàn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở Mận bào chế CHASSAGNE 56 rue Paul-Bert Hanoi

Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

Tuyên-quang :

Trường Tuyên-quang: Ngvăn-Chúc, 3 đồng ; Ng-văn-Cam, 3 đồng ; Ng-văn-Trang, 3 đồng ;

Vĩnh-yên :

Trường Vĩnh-yên : Bùi-huy-Cầu, 3 đồng.

Yên-bày :

Trường Yên-bày : Lê-văn-Nga, 4 đồng ; Phạm-đình-Lộc, 4 đồng ; Trần-văn-Hội, 3 đồng ; trường Lương-lâm : Lương-văn-Dân 4 đồng ; Ng-v-Dương, 4 đồng ; trường Nghĩa-lộ : Ng-đăng-Long, 3 đồng ; Lê-văn-Chương 4 đồng ; trường Lục-yên : Đỗ-v-Dương, 3 đồng ; Đỗ-văn Giáp, 3 đồng Cư-văn-T.ếp, 3 đồng ; Lê-huy-Kế, 3 Cao-văn Đông, 3 đồng ; trường Lâm-trung-thượng: Triệu-kim-Ôn, 3 đồng ; trường Lịch-hạ: Nghiêm-văn-Tuân, 3 đồng ; trường Nghĩa-đô : Ng-văn-ông, 3 đồng.

Xuýt nữa cháy to — Sáng hôm nay mồi 8 giờ 20, tại nhà số 39 phố hàng Non, trong khi nấu cơm trưa, một người thợ vô ý đánh rơi một cái diêm đang cháy vào một t ứng dầu, nên lửa bùng khói um lên. Máy nhà bên cạnh nổi hoảng gọi ngay giây nói đến sở cảm, tức thì sở Lâm cho mang vòi rồng đến chữa ngay, nên cũng được không thiệt-hại gì cả.

Con đỏ ăn cắp. — Dương-v-Giai ban nãng sải vạn kiện con đỏ ăn cắp 80 đồng trốn đi mất.

Thất cổ. — Ngày hôm kia, hồi 7 giờ tối, Hà-văn Cư, 37 tuổi, quán làng Liễn-sơn huyện Lập thạch tỉnh Vĩnh-yên vào của bệnh viện tại nhà thương thì thắt cổ chết ngay ở trong buồng chữa.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo. — Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 20 novembre 1924 như sau này :

Thóc

Hạng nhất giá	6 , 50	100 kilos	
— nhì	— 6 , 30	100	—
— ba	— 6 , 00	100	—

Gạo

Hạng nhất giá	9 $ 60	100 kilos	
— nhì	— 9 , 00	100	—
— ba	— 8 , 00	100	—

Cải chính. — Việc mấy người làm tàu *Latouche Tréville* ăn hàng k' ông trả tiền, lại sinh sự lôi-thôi ở đường Belgique mà đã đăng báo trước thì hay có cải chính lại rằng : Hai người can việc ở đường *Clémenceau* hôm đó là bồi bàn tàu *L' touche Tréville*, chứ không phải là mạch-lô như tin đăng trước.

Thảm trọng. — Ngày 18 novembre hồi 10 giờ ở phố Tourane có cái xác đứa ăn mày độ 12 tuổi, không rõ căn cước, khám xét không thấy đồ-tích gì khả nghi tới cho đưa ngay vào nhà xác để mai-táng.

Cũng phi nghĩa. — Tên Chung-Seng 43 tuổi, làm nghề chăn nào một chiếc thuyền đỗ ở Quan-khẩu mang hai hộp ca và một gói thuốc lá gặp lính cảnh-sát hỏi thì trả lời ấp-úng nên phải bắt để giải ra tòa xét.

Mất trộm. — M. Cassembon làm cai máy tầu *Latouche Tréville* trình mất trộm một chiếc áo dạ thâm giá 180 quan.

M. Hợp-Long buôn bán ở Marine thưa tên Trần v-Mô ở hộ tam bản Ha-lý ăn trộm một chiếc bao không giá bốn bảo.

Rứa thì a ? — Tối hôm qua vào hồi 9 giờ ở phố đường Cát-cụt thấy hai chiếc xe tay chạy như bay, một chiếc có người đàn ông ngồi, còn một chiếc người đàn bà ngồi, vụt qua đánh loảng thì chỉ nghe được tiếng người đàn bà nói : Rõ khéo, đi đâm mắc tội việc gì đến ...

Được một chốc người đàn bà lấy trở lại phố đường Cát, vào nhà người quen thuật chuyện tả hình dạng cái ngài rân đỏ hình như một ông chệp bu nào ở hộ nhị trong t ành-phố ta đấy.

Chết nỗi một người đàn bà đi đường và một người đàn ông không quen biết đám đuổi theo chòng ghẹo thì thật khổ-sở quá. Cứ như lời người đàn bà lấy nói thì người đàn ông này cũng vào một khá giả tại mất kia đấy, thế mới lại càng khổ-sở lắm nữa.

X lại cáo

VIỆC KINH-ĐÔ

Đi hội đồng Chánh-phủ. — Quan Khâm sứ Trang-ký, quan Đông các Ng-hữu-Bài và ông Cuénin đốc-điền phó hội trưởng phòng Thương-mại và Canh-nông đã đi chuyến xe hỏa sáng ngày 18 Novembre ra Hanoi để họp Hội-đồng chánh-phủ thường niên năm 1924

Đông cung Hoàng thái tử trở sang Pháp. — Có tin rằng đến tuần tháng décembre sắp đến đây thì Đông-cung Hoàng-thái-tử lại trở qua Pháp để du học. Cùng đi với quan nguyên Toàn-quyền Cuarles và phu-nhơn và quan phụ đạo Lê-nhữ-Lâm cũng hai viên thị-vệ.

Thời tiết. — Trong khoảng hạ tuần tháng chín và thượng tuần tháng mười khi trời ẩm thấp nặng có mưa lụt, hàn thử biểu thường đứng từ 18 đến 22 độ.

Vì khí trời ẩm thấp nên người yếu thường bị chứng cảm mạo, nhưng không nặng lắm. Bắt đầu từ trung tuần trở khí trời cứ độ ấy, nhưng trời đã tạnh ráo chỉ còn mưa phùn gió bấc thôi.

Trận lụt thứ nhì. — Ngày 25, 26 tháng chín một trận lụt to phi thường xảy đến hạt Thừa-thiên, đã làm nơi bị hao hại biện nay chưa kịp chỉnh đốn như là lúa bị nước phơi chưa kịp khô, nhà cửa bị trôi đổ tu bổ lại chưa được, thấy người chết trôi có nơi tìm chưa ra, đến nay đã thốt nhiên lụt tiếp một trận thứ nhì nữa rạng ngày 19 tháng mười tức là ngày 16 novembre, trận lụt này nước chỉ kém trận lụt trước có 3 tấc tây thôi tuy rằng sự hao hại không bao nhiêu nhưng giá gạo thì tăng lên cao lắm, mỗi quan gạo trắng ba lon gạo hát chỉ ba lon rưỡi thôi, tình hình đói kém ở trong hạt nghe đã lắm nơi thống thiết, chẳng hay vì cái ác đức gì đâu, vì cái đời tệ gì đâu mà dân này đã làm nên tự bao giờ mà nay p ải chịu khổ sở như thế hay là v, câu tục ngữ : Tỷ hư sửu hạo đến hết lợi mà dân này dân sự này bị khổ hại đó chăng ?

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG BÌNH

Thành lụt, lại bị chết trôi. — Bữa lụt mới rồi, ở làng Lộc-an về huyện Lệ-thủy có một xóm ở vào chỗ thấp bị ngập lụt cả, có một đứa mục-đồng kia, nhà nó cũng phải cùng bị một cái cảnh tượng như taỉ, cho nên hắn ta mới nghĩ ra một cách tránh lụt, là cỡi trâu tìm chỗn cao-nguyên để ẩn nấp cả trâu cả người trong cơn hồng-thủy ; nhưng rồi thay, đi được nửa đường thời bị nạn ! Số là lúc bấy giờ, bao nhiêu đồng điền đều một mầu bể. Sở mênh mông cả, con trâu bị lạnh đã công chìm rồi, lội bì bõm được một chập, thời sấy bước vào chỗ hầm, bị chết trôi, còn đứa trẻ cưỡi trên mình trâu, cũng chết đuối theo trâu thế là thiệt hại cả nhân cả vật. Thương hại cho đứa mục-đồng lý đã có ý tránh lụt, lại bị chết chìm vì lụt. Oan khổ thay !

Đứa trẻ này tên là Ng-Dũng mười tám tuổi quán làng Lộc-an về huyện Lệ-thủy.

CÁO-BẠCH

Bắt đầu từ ngày 1er Décembre này, trường học ông Lê-đình Thăng, phố Gia-ngư (Rue Tirant) số 24, sẽ bắt đầu mở Cours Supérieur. Chương-trình qui thức theo đúng các trường công. Trường ấy có mời được các ông dến dạy như sau này :

Hoàng minh Giám, Thái-nguyên-Đào, đều có bằng tú tài bản xứ, học-sinh ban su-phạm Cao-đẳng một ông vỡ (Section des Sciences) và một ông về lettres.

Cao-xuân-Huy, có bằng thành-chung học sinh ban su-phạm Cao-đẳng. Còn mấy ông nữa đều có bằng Thành-chung cả.

Đến 1er Janvier 1925 sẽ lại mở một Cours de Perfectionnement, để dạy những người có bằng Sơ học Pháp-Việt để thi vào trường Sư-phạm hay là trường Bảo hộ.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes).

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài thư ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-đi-xon, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-lâm, ô-long và thấy tiên, vân vân, đóng cách hóa-học điều chế, ra gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà Hồng-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH TRÀI DANH-TRÀ » công dược nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không đến lỗi mua lầm.

Các nhà điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mận trà hiệu cần bạch

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

Nhà Báu-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc :

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi đề khỏi bệnh.

Giá bán : 1 $ 20 một lọ

THUẬN-THÀNH
Bottier — Chapelier
7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình qui-khách,
Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đẹ đẹp, gót cao-su Wood-Milne, đáy giầy (Incot) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố.

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 của bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạ nhiều.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt.
2020

NHÀ SẢN-NHIÊN-ĐÀI

HỘI SẢN-NHIÊN-ĐÀI HỌP
ĐẠI-HỘI ĐỒNG BẤT-THƯỜNG

Đúng 1 giờ trưa hôm nay 23 Novembre 1924, mời các ông các bà hội-viên hội Sản-nhiên-đài đến họp đại hội-đồng bất-thường, tại nhà hội ở ngõ Mã-mây, số nhà 15, tỉnh Hanoi.

Kính mời
Hội-đồng trị-sự.

16i thứ sáu 21 Novembre 1924
Diễn hai tích
Tích thứ nhất :
HỒ-XUÂN-HƯƠNG
Tích thứ hai :
TIẾT-ĐINH-SƠN CỨU GIẢ NGỘ LƯƠNG-DUYÊN

Tối thứ bảy 22 Novembre 1924
UYÊN ƯƠNG MỘNG,
HỒ ĐIỆP TÔNG LƯƠNG DUYÊN

Vườn xuân bướm mách tin xuân,
Khiến cho tài tử phấn dồn vì tình.
Dù ai sinh sự bất bình,
Đố ai gỡ được duyên mình với ta.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

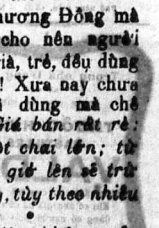

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không phải có mấy thứ thuốc và những bình là, bình nào cũng có trên người ta đều có đủ cả.

Ngày mùng 7 tháng năm, bản-hiệu Khải-Định thứ ba, tôn Nội-các phụng lời chỉ dụ rằng :

Chiếu nay đại được phòng cần MONTÉS qui-công, có chỉ nên một thứ rượu bổ đề tăng ngày dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lạc phát thị phê cho qui được-phòng chế-tạo để nhờ thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kỉ-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Bởi vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngơi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cơ thời-kỳ cho trẻ con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Một vị độc giả có viết-thư hỏi chúng tôi về cái giá trị và cách dùng thuốc Dragées Rabuteau thế nào, vì ngài đã nếm thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao mòn tinh thần, mất mỏi, sức khỏe, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dày và đau gan cật.

Vậy ở kỳ ra sau này : Thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) này bào chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khí đạm lam (coda) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tan những bọn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh sao và yếu đuối, đau mắt, đau cuống họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt, bàn bà con gái thì nguyệt kỳ không đều, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, là là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào chế lớn đều có bán cả.

2056

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Bản-viện chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa, chế ngoài cực tinh tế chữa đủ các bệnh mới, bệnh lâu, bệnh nguy bệnh trọng, số nặng phần đông, chẳng cứng được hồi sinh khỏi từ giản có lấy phải giá người nghèo cũng quá không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bệnh như sau này : dân ông mộng tinh, gi tinh lên tinh, hoạt tinh, loãng tinh không đặc, đái ra khí, nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết lích, khí hư, bạch đới kinh thủy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng, đau đức kinh niên, ho lao, đàm suyễn, bất túc, phổ thông, phong thấp chi chứng, sốt rét, sốt nóng, thổ huyết, nhục huyết, ti huyết, tê-li, giá mỗi hộp 1$00, đau mắt mông mộng, giá mỗi chai 0$50.

Lậu giang mai

Bản viện chữa ra bốn chứng lậu chỉ bấu thời thuốc tiêu độc, lên tinh, lậu huyết, chi lậu, giang mai hạ chứng dùng độc hạ cam giang lậu, các bệnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài, vì có nghi mắc bệnh uống thuốc sau mới đỡ mà người đàn bà lại sinh ra bệnh khí hư, bản-viện chế đủ các thứ thuốc chữa các bệnh giang lậu khỏi và không hại gì đến đường sinh dục mà người đàn bà không sinh bệnh khí hư được.

Thuốc lậu giá 1$00 một chai.

Thuốc giang 1$50 một chai.

Thuốc bổ 1$50.

Ống thụt 0$50.

Cả bản thuốc chữa thuốc phiện ngài nào ăn để lâu sinh nặng cũng khỏi, mỗi tra giá 1$00, chai con nữ 50.

Quí khách ở xa viết thư về kể bệnh bản-hiệu gửi thuốc đến ngay gửi cách lĩnh hóa giao ngân.

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

PHẠM, NHƯ,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định

Kính cáo

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23 Ludgate Hill LONDRES

CHO LẦN — CHASSAGNE

CÓ HIỆU BÀO CHẾ

59, phố Paul-Bert, Hanoi

LÀ Ở NGAY TRƯỚC HIỆU GODARD VÀ HỒ HOÀN-KIẾM TRÔNG SANG MÀ THÔI

Ở hiệu ấy có bán đủ các thứ thuốc, cả đồ hóa-học, các đồ làm thuốc phao thang-thiên, nước-hoa, xà-phòng, các đồ làm đình, giá hạ phải chăng.

Mua hàng nhiều có giảm giá.

Hỏi xin một quyển Ca-ta-lô của hiệu phát không lấy tiền, thì biết được nhiều điều có ích.

Ai ở các tỉnh xa hỏi xin, thì gởi một tem 0$05 đến hiệu sẽ gởi ngay cho.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lận là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques) Song các lính xa mà ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nay không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên :

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng : 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều.

Giá : 1$20

TRONG LÚC SĂN DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau-đớn mệt nhọc mà yếu người đi. Huyết ra nhiều, thành ra ít đi và suy đi. Nhưng mà đứa con mới đẻ còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu, thì bấy giờ mẹ càng phải lời-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn cho huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con. Hãy nên dùng thuốc **PILULES-PINK** Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đã nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.

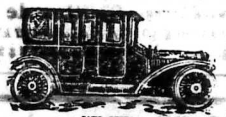
Thuốc **PILULES-PINK** này hàng thuốc nào cũng có bán.

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

Ở THAKHEK VỀ VINH

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Tàu thủy ở Vientiane về tới chủ-nhật thì sáng thứ hai xe ô-tô nhỏ thư và hành-khách ở Thakhek về tới Vinh.

Ngày thứ tư đúng 7 giờ sáng chạy lên Napé nghỉ ; sáng thứ năm chạy lên Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách đi muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Tân-ly đi Nghệ-an ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI, Vinh, Bông-hà, Tân-ly, Thakhek hay là Napé

Từ rầy không có bệnh sổ mũi giai giẳng, bệnh ho khó chữa, những con hen-xuyễn đau-đớn nữa, là nhờ về có thuốc :

Thuốc ấy rất mạnh mà giá lại rất rẻ, vì mỗi lọ chỉ bán có 0$90.

Thuốc ấy chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE 59 phố Paul-Bert, có bán mà thôi.

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sẵng

THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

dùng Khi có con nít đi học,
Khi có ông già bà cả ra vỏ,
Cũng có người phải đi ra,
tới nỗi làm,

THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH

hoặc ngậm cho thong cổ thong hơi
Khoi bịnh,
hoặc ngậm mũi trừ bịnh,
như Khi ảo mũi, đau cổ, mệt thở,
ho đàm, tức ngực, dán, vàn.

HÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ

dùng lấy một thứ

THUỐC HƯƠN PASTILLES

VALDA

mà thôi

bán đựng trong hộp coi trên nhãn phải có hiệu chữ

-VALDA-

MỚI THIỆT PHẢI

GRANDS MAGASINS REUNIS

Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Rượu QUINQUINA

" DUBONNET LABUSSIÈRE "

VỪA NGON VỪA BỔ

Mỗi chai giá. . . . . 1$ fr.

ĐẬU ĐANH LỞ VÀ MỤN

Những chứng đã kể trên kia sinh ra có độ là bởi vì máu. Phải bệnh thì ngứa ngáy rất là khó chịu. Muốn chóng khỏi nên dùng thuốc :

Dépuratif Richelet

mà các lương-y cũng toàn dùng cho là công-hiệu nhất. Dùng nó thì bệnh dù mới hay lâu cũng điều khỏi cả, chẳng những chữa được các chứng ấy mà thôi lại trừ cả yếu chứng đau xương, nhức đầu.

LỌ	HẠC-LÁO
1 lọ 15 ngày	1 hộp
2 lọ	1 tháng

Thuốc này có bán ở các hàng (tous dépôts).

KEM HIỆU BERTHUIN

Pachod Frères & Cie

CENU KOLA COCA

RƯỢU BỔ

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **J. BLANC** *(người tàn-tật)*

HANOI *(Bắc-kỳ)*

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày sắt lắm, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

21, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert)-Hanoi

Trừ ngay cái nọng nó làm cho khó tiêu đó!
Trừ mọi sự đau đớn đi!
Chữa bệnh đau dạ dày đi!

DÙNG THUỐC :

POUDRE S. ANDRÉ

Thuốc thần-hiệu, mà lại rẻ tiền 0$85 một lọ 100 viên

Hiệu bào chế **CHASSAGNE**

59, phố Paul-Bert, ở trước hồ Hoàn-kiếm trông sang

CÁO-BẠCH

Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem tường **GARAGE BOBILLOT** *số 7, phố Bobillot, Hanoi. Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự, không xe nào tốt đẹp bằng.

CHO THUÊ XE Ô-TÔ

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Nếu được lắm, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lúc mua phải nộp ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ có mấy xu, có thể làm nên giàu có được.

Nộp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà thu về tiền nếu cũng được đủ, như thế thì đứng hối tiền rồi vậy, nếu vé của mình trong số được lĩnh người có lẽ. Mỗi cái vé PANAMA thì nếu cũng trong một số, giá tiền lớn từ 100.000 nhỏ đến một trăm quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc chắn và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

126 lô	500.000 quan	253 lô	2.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	1.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô	500 —
253 lô	10.000 —	1.737.200 lô	400 —

Số vé được dự vào kiểu rút số lần nhỏ thì, khi số vé đã bán hết thì sẽ làm lễ rút số.

Mỗi lần rút số số nhân được một cái lô các số trong số, mà không phải giá tiền. Mỗi lần nhiều tiền được lĩnh hết. Các số giao cho người mua đúng vào số vé của mình. Nếu số vé mình không được lĩnh hết, thì gởi 20 quan nữa thì sẽ

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gởi 20 quan nữa thì sẽ

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Pasteur, MARSEILLE (France)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)